

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.803/2015/8. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Tamás - dr. Gyüre Ügyvédi Iroda (címe , ügyintéző: dr. Tamás Ildikó ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű mindketten (felperesek címe) lakos felpereseknek - az elsőfokú eljárásban dr. K. E. ügyvéd, ügygondnok, a fellebbezési eljárásban dr. Papp János ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és II.rendű alperes neve II. rendű (alperesek címe) alperesek ellen ajándék visszakövetelése és jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.P.21.334/2010/26. számú ítélete ellen az alperesek által 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresetet részben elutasító ítéletnek tekinti, annak nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az alpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 22 910 (Huszonkettőezer-kilencszáztíz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 107 760 (Egyszázhetezer-hétszázhatvan) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az I. rendű alperes a felperesek fia, a II. rendű alperes a felperesek menyje.

2006. évben a peres felek abban állapodtak meg, hogy a felperesek egymás közt egyenlő arányú tulajdonában lévő Ny., S. u. 29. szám alatti ingatlanában a szülők lakhatást biztosítanak az alperesek részére, akik ennek fejében vállalták az ingatlan felújításához és a tetőtér beépítéshez a felperesek által felveendő hitel törlesztőrészeleteinek fizetését.

2006. december 18-án a felperesek 5 340 000 forintnak megfelelő CHF alapú hitelt vettek fel a ... banktól. A kölcsönösszeghez tartozott egy hitelkártya is, amelyen 310 000 forint hitelkeret állt rendelkezésre.

A hitel felvétele előtt az alperesek az **I. B-tól** kölcsönként összegből tehermentesítették a szülők tulajdonában lévő ingatlant és az X. Bank részére megfizettek 782 237 forintot.

A hitel felvételét követően a felperesek átadtak az alperesek részére 3 000 000 forintot, azzal a céllal, hogy abból az ingatlan tehermentesítésére felvett kölcsönt fizessék vissza, a különbözetből pedig végeztessék el a lakás felújítását és a tetőtér beépítését. Az alperesek **I. B.** részére visszafizették a tőle kapott kölcsönt, s elvégeztették a lakás külső szigetelését körülbelül 70 %-os mértékben, ennek költsége 500 000 forint volt. A fennmaradó részt esküvőjükre, gépkocsi vásárlásra, más ingatlan felújítására fordították.

A ... Banktól felvett hitelből még fennmaradó 2 340 000 forintot és a 310 000 forintos hitelkeretből 245 000 forintot saját céljaikra használták fel.

Figyelemmel arra, hogy a megállapodás ellenére az alperesek csupán a szigetelésre fordítottak körülbelül 500 000 forintnyi összeget, azt meghaladóan a lakás felújítására, a tetőtér beépítésére nem került sor, a felek közötti viszony megromlott, az alperesek a lakásból elköltöztek.

Az alperesek 2007. június 26. és 2009. február 27. között a felperesek által felvett hitel törlesztéseként a ... Bank részére megfizettek 908 700 forintot.

A peres felek közötti viszony megromlását követően a felperesek ügyvédi közreműködéssel visszakapták az alperesektől a hitelhez kapcsolódó hitelkártyát, amelyen még 65 000 forint volt. Ezt az összeget saját céljaikra használták fel. 2009. március 3. és 2010. november 11. között a ... Banknak megfizettek hitelük törlesztéseként 1 235 826 forintot.

A felperesek módosított keresetükben 5 212 097 forint megfizetésére kérték kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. Arra hivatkoztak, hogy a ... Banktól felvett hitelből 3 000 000 forintot ajándékba adtak az alpereseknek, akik abból 823 729 forintot az ingatlan tehermentesítésére, 500 000 forintot annak szigetelésére fordítottak, az azt meghaladó összeget azonban a megállapodás ellenére nem a lakás felújítására és a tetőtér beépítésére használták fel, így az a feltevés, amelyre tekintettel az ajándékozásra sor került, meghiúsult. 2 610 000 forint visszafizetésére a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint tartottak igényt, mert ezt az összeget az alperesek saját céljaikra használták fel a ... Bank által nyújtott hitelből. 1 235 826 forint megfizetését kártérítés címén kérték, azzal érvelve, hogy ezt az összeget ők az alperesek helyett törlesztették a ... Bank részére.

Az elsőfokú eljárásban ismeretlen helyen tartózkodó alperesek részére kirendelt ügygondnok a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 2011. április 8-án kelt ítéletében kötelezte egyetemlegesen az alpereseket 3 394 065 forint és 174 300 forint perköltség felperesek, 201 960 forint illeték állam részére történő megfizetésére, s kimondta, hogy a további le nem rótt kereseti illetéket a felperesek költségmentessége folytán az állam viseli.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperesek előadása és a meghallgatott tanúk vallomása alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperesek nem ajándék címén, ellenszolgáltatás nélkül adták át a ... Banktól kapott 5 340 000 forintból felvett 3 000 000 forintot az alpereseknek, hanem ennek az összegnek az átadásával egyidejűleg azzal bízták meg őket, hogy ebből fizessék vissza az ingatlanuk tehermentesítésére fordított kölcsönt és a lakást újítsák fel, a

tetőterét építsék be. Ezt a megbízást az alperesek ingyenesen, megbízási díj nélkül elvállalták, így a felek között a Ptk. 474. §-ában szabályozott megbízási szerződés jött létre, amely azonban a felek közötti viszony megromlásával megszűnt, s emiatt a Ptk. 479. § (1) és (2) bekezdése alapján a megbízottakat elszámolási kötelezettség terhelte.

Ennek során figyelembe vette **I. B.** tanú vallomását, mely szerint az alperesek tőle kaptak kölcsönt az ingatlan tehermentesítésére, ennek összegét az **X. bank** által igazoltan 782 232 forintban számolta el. A felperesek elismerő nyilatkozata, valamint P. J. és M. J. tanúk vallomása alapján vette figyelembe, hogy az alperesek a perbeli ingatlanon lévő épület szigetelésére 500 000 forintot fordítottak. A ... Bank igazolása alapján 908 700 forintot számolt el az alperesek javára a felperesek által felvett hitel törlesztésére fordított összegként. Mindezekre tekintettel 809 063 forint megfizetésére kötelezte az alpereseket az elszámolás eredményeként.

A felperesek nyilatkozata, a keresetlevélhez csatolt számlakivonat, valamint **I. B.** tanúvallomása alapján állapította meg, hogy a hitelből még fennálló 2 340 000 forintot, valamint a kölcsönhöz tartozó 310 000 forintos hitelkeretből 245 000 forintot az alperesek a felperesek engedélye, hozzájárulása nélkül saját céljaikra használtak fel, s ezt az összeget a Ptk. 361. §-a értelmében kötelesek visszafizetni a felperesek részére.

Kifejtette, hogy az 1 235 826 forintos „kártérítés” megfizetésére irányuló kereset alaptalan. A felperesek nyilatkozata és a meghallgatott tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a törlesztőrészek fizetése az alpereseket az esetben terhelte volna, ha a felperesek részükre saját ingatlanukban lakhatást biztosítanak. Ez azonban a viszony megromlásakor megghiúsult, a felek közötti megállapodás teljesedésbe nem ment, ezért az alpereseket a felperesi hitel törlesztésének kötelezettsége nem terhelte, a felperesek nem helyettük fizették vissza a ... Banknak az alperesektől követelt összeget.

A pernyertesség-pervesztesség arányát a felperesekre kedvezőbben 60-40 %-ban állapította meg, s ennek megfelelően rendelkezett a kereseti illeték és a perköltség viseléséről. Utóbbinál a felperesek képviselőjének munkadíját és az alperesek részére kirendelt ügygondnok felperesek által előlegezett díját vette figyelembe.

A megyei bíróság az ítéletet a felperesek képviselője és az alperesek ügygondnoka részére kézbesítette, majd megállapította, hogy az fellebbezés hiányában 2011. április 30-án jogerőre emelkedett.

A jogerős ítélettel szemben az alperesek 2012. június 16-án perújítási kérelmet terjesztettek elő. A perújítási eljárás során a Debreceni Ítéltábla 2014. november 24-én kelt Pkf.II.20.429/2014/3. számú végzésével helybenhagyta a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.548/2013/8. számú - a perújítási kérelmet, mint érdemi tárgyalásra elkésztett előterjesztett volta miatt alkalmatlant elutasító - végzését. A határozatában kifejtette, hogy az ítéletet az elsőfokú bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó alperesek részére nem kézbesítette hirdetmény útján, így a határozat jogerőre nem emelkedett, ebből következően nem állt fenn a perújítási kérelem előterjesztésének Pp. 260. § (1) bekezdésében írt feltétele.

Ezt követően az elsőfokú bíróság elrendelte az ítélet alperesek részére hirdetmény útján történő kézbesítését.

Az alperesek határidőn belül előterjesztett fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára történő utasítását indítványozták. Kérték a felperesek költségben való marasztalását, valamint a „jogerős” ítélet alapján velük szemben elrendelt végrehajtási eljárások megszüntetését. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú eljárás során a hirdetményi kézbesítés feltételei nem álltak fenn, mert a felperesek mindvégig ismerték tartózkodási helyüket, azt rosszhiszeműen eljárva nem jelezték, annak érdekében, hogy az alperesek érdemi védekezésüket ne adhassák elő, távollétükben számukra kedvező határozatot hozhasson a bíróság. Érvelésük szerint a hirdetményi kézbesítést követő eljárást nem hagyták jóvá, ezért az érvénytelen. Utaltak arra, hogy már a perindítás előtt megpróbáltak a felperesekkel jogi képviselők jelenlétében egyeztetni, ennek során az elszámolásukat is előterjesztették, ám azt a felperesek ugyancsak rosszhiszeműen eljárva nem nyújtották be a bírósághoz. Nem vitatták, hogy a felperesek 5 340 000 forint kölcsönt vettek fel, ám a tetőtér beépítés ilyen nagyságrendű hitel folyósítását nem indokolta, s azt, hogy a további összeget a felperesek mire kívánták fordítani, nem hozták tudomásukra. Tagadták, hogy 2 000 000 forintot átvettek volna a felperesektől. Azt elismerték, hogy 1 000 000 forint átadására sor került, de azt az ingatlan tehermentesítésére felvett kölcsön visszafizetésére fordították. Ezt meghaladóan öt havi törlesztőrészletet kiegyenlítették a ... Banknak, a további 2 147 500 forintot pedig a felperesi ingatlan tetőterének kialakítására, beépítésére használták fel. Előadásuk szerint a 310 000 forintos hitelkeretet a felperesek engedélyével használták fel, amit igazol az a tény, hogy a hitelkártyát a PIN kóddal együtt a II. rendű felperes adta át részükre. A keretet a kölcsön törlesztésére és a felperesek házára fordították, majd a kártyát a hitelkeret rendezését követően a felperesek kérésére visszaadták. Tagadták, hogy a pénzt gépkocsi vásárlásra, illetve a II. rendű alperes házának felújítására fordították volna.

A felperesek ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását és az alperesek költségben való marasztalását kérték. Megítélésük szerint a hirdetményi kézbesítésnek helye volt, mert az alperesek tartózkodási helyét nem ismerték, hangsúlyozták, hogy a hitel felvételére a megállapodásoknak megfelelően kizárólag az alperesek érdekében került sor, ám a „fiatalok” kötelezettségüket nem teljesítették.

Az ítélet indokolásából kétséget kizáróan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a módosított keresetnek csak részben adott helyt, a keresetet elutasító döntésének indokait kifejtette, ám határozata rendelkező részében nem mondta ki, hogy a keresetet részben elutasítja. Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresetet részben elutasító ítéletnek tekintette, s mivel a kereset részbeni elutasítását a felperesek nem sérelmezték, a határozat e részét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel nem érintette.

A fellebbezést nem találta alaposnak.

Az alperesek fellebbezésükben elsősorban arra hivatkoztak, hogy a hirdetményi kézbesítés feltételei nem álltak fenn az elsőfokú eljárás során, mert a felperesek tisztában voltak tartózkodási helyükkel, ám azt rosszhiszeműen nem közölték a bírósággal.

Ezzel szemben az ítélőtábla azt állapította meg, hogy a megyei bíróság a Pp. előírásait betartva, szabályszerűen rendelte el az alperesek hirdetmény útján történő idézését, s rendelt ki részükre ügygondnokot, a felperesek eljárása nem volt rosszhiszemű.

Az alperesek által sem vitatott tény, hogy a peres felek közötti viszony megromlását követően a felperesek ingatlanából a „fiatalok” elköltöztek, különböző országokban - Németország, Anglia, Dánia - vállaltak munkát, s a felperesekkel nem tartották a kapcsolatot, tartózkodási helyükről őket nem tájékoztatták. A felperesek az elvárhatóság keretein belül mindent megtettek annak érdekében, hogy az eljárás során az alperesek címe, tartózkodási helye kiderüljön: a keresetlevélben megjelölt címet - ahonnan az alperesek idézése „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza - pontosították a tulajdoni lap becsatolásával, ám a tanúk igazolták, hogy ott az alperesek nem tartózkodnak, tudomásuk szerint, a II. rendű alperes családja lakik ott. A BM Lakcímnnyilvántartó Hivaltaltól beszerzett igazolás (8/B/1.) tanúsága szerint az alperesek nyilvántartott állandó lakcíme a felperesek lakcímével azonos, ott azonban nem vitásan évek óta nem tartózkodtak. A felperesektől további kutatás nem volt elvárható. Ezzel szemben tény, hogy a peres felek között a perindítást megelőzően jogi képviselők közreműködésével folyt egyeztetés, ám egyezség közöttük nem jött létre. Tekintettel a felperesek ekkor is előterjesztett igényére, s a megállapodás hiányára, az alpereseknek számíthatnia kellett volna arra, hogy a szülők további lépéseket tesznek igényük érvényesítése érdekében, velük szemben pert indíthatnak. Elvárható lett volna tőlük, hogy címüket, tartózkodási helyüket a felperesekkel is közöljék, s ez esetben lehetőségük nyílt volna arra, hogy érdemi védekezésüket a peres eljárás során előadhassák. Összességében az ítéletábra megítélése szerint a hirdetményi kézbesítés szabályszerűen történt, az azt követő eljárás nem érvénytelen.

A Debreceni Ítéletábra perújítási eljárásban hozott végzését követően az alpereseknek megnyílt a lehetőségük az ítélettel szembeni fellebbezés előterjesztésére, a tárgyaláson való megjelenésre, érdemi védekezésük, bizonyítékaik előadására. A tárgyaláson azonban nem jelentek meg, a bizonyítási teherről történt tájékoztatás után bizonyítékokat nem terjesztettek elő, azzal kapcsolatban jogi képviselőjük útján határidő engedélyezését kérték. Erre azonban az ítéletábra nem látott lehetőséget, figyelemmel arra, hogy az alpereseknek már a jogerősnek vélt ítélettel szemben 2012. június 16-án előterjesztett perújítási kérelmükhöz is fel kellett volna készülni, az „alapeljárásban” megállapítottakhoz képest el nem bírált tényeket, bizonyítékokat a perújítási kérelemben is meg kellett volna jelölni. Ezzel szemben az a nyilatkozat, hogy nem vettek fel 2 000 000 forintot a felperesektől, a további összeggel pedig maradéktalanul elszámoltak, erre vonatkozó bizonyítékok hiányában nem elégséges, további határidő engedélyezésének kérése ennek érdekében perelhúzó magatartásnak minősül, aminek a bíróság nem adhat teret [Pp. 8. § (2) bekezdés].

A per érdemét illetően kétségtelen, hogy a felperesek nem mindig azonos módon nyilatkoztak, nem voltak konzekvensek az alpereseknek átadott pénz összegét illetően, hiszen hol 3 000 000 forint egyösszegben való átadásáról nyilatkoztak, hol előbb 2 000 000, utóbb 1 000 000 forint rendelkezésükre bocsátásáról szóltak. Emellett azonban a tanúk vallomása és az okirati bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg. Dr. T. Cs. és **I. B.** tanúk igazolták a peres felek közötti megállapodás felperesek által előadott tartalmát, utóbbi tanú - aki „hitelirodát vezetett” és elsősorban a II. rendű alperessel tartotta a kapcsolatot - tanúsította, hogy a hitelfelvételt megelőzően az alperesek milyen összeget, milyen célra kértek kölcsön tőle, amit majd a felperesek által felvett hitelből fizettek vissza részére. E szerint 2 000 000 forintot az alperesek részben a felperesi ingatlan tehermentesítésére, részben esküvőjük költségére fordították. Az alperesek maguk sem vitatták a fellebbezésben, hogy az ezt meghaladó összeg hozzájuk került, ám hogy azt mire fordították, nem bizonyították, bizonyítékot sem jelöltek meg, bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, pusztá nyilatkozatuk nem elégséges az elsőfokú bíróság által megállapítottól eltérő tényállás megállapításához.

Az elszámolás körében az ítéletábra kiemelt jelentőséget tulajdonít a keresetlevélhez csatolt folyószámla kimutatásnak, amely 3 315 395 forintról indul. Ez a 2 000 000 forint korábbi felvételét

támasztja alá. A kimutatás értelmében ezt követően több alkalommal 50 000 forintos pénzkivételekre került sor bankkártya felhasználásával, ami az alperesek elismerő nyilatkozata, továbbá **I. B.** tanú vallomása szerint is az alperesek birtokában volt. A pénzfelvételek közül a kimutatás 8. oldalán szereplő Baumanx fizetés függhet össze egyértelműen az építkezéssel, azt, hogy a további összegeket az alperesek a fellebbezésben írtak szerint használták volna fel, nem állapítható meg. Előadásuk igazolására ez a kimutatás sem alkalmas. Azt azonban az okirat tanúsítja, hogy 2007. júliusára a keret kimerült, az összes pénzt a kártyabirtokos felvette.

Rámutat az ítélet, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során előterjesztett bizonyítási indítványoknak helyt adott, a meghallgatni kért tanúkat kihallgatta, az okiratokat beszerezte, a tényállást az elvárható módon igyekezett felderíteni, s az általa megállapítottak cáfolatára az a fellebbezési nyilatkozat, hogy „nem így történt” - bizonyítékok hiányában - nem elégséges. Az apróbb, lényegtelen ellentmondások nem befolyásolják azt a tényt, hogy a megyei bíróság helytállóan állapította meg a tényállást, abból megfelelő következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, melynek jogi indokolásával is egyetért az ítélet, ezért az ítéletet fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesek részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen a felperesek képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Az alperesek fellebbezésükben a velük szemben elrendelt végrehajtás megszüntetését kérték. Tény, hogy az elsőfokú bíróság a 26. sorszámú ítélete alapján a felperesek kérelmére végrehajtási lapot bocsátott ki az alperesekkel szemben, s az így elrendelt végrehajtási eljárás jelenleg is folyamatban van. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 13. § (1) bekezdés b) pontja értelmében azonban csak jogerős ítélet alapján rendelhető el a végrehajtás, s a megyei bíróság 2011. május 3-án kelt határozata csak a Debreceni Ítélet most hozott ítéletével vált jogerőssé. A végrehajtás téves elrendelése miatt azonban nem a végrehajtás megszüntetésének, hanem a Vht. 211. § (1) bekezdése értelmében a végrehajtási lap visszavonásának van helye, ami a végrehajtást elrendelő bíróság, adott esetben a törvényszék hatáskörébe tartozik, arról az ítélet nem határozhat.

D e b r e c e n, 2016. március 24.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -